

Kostel sv. Jakuba staršího ve Starči

Stařečský kostel sv. Jakuba byl původně pozdně románský, kolem kostela býval hřbitov. V letech 1734-1754 byl kostel přestavěn, jen věž zůstala zachována. Kostel je barokní jednodlní stavba. V západní části je sakristie. Původní venkovní vchod do ní ze severní strany byl zazděn. V jižní části se nalézá kůr s varhanami z roku 1897 od varhanáře Zlámala. V dlažbě kostela jsou čtyři náhrobní kameny obyvatel nedalekého sádeckého panství, kteří byli po zrušení hřbitova u kostela přeneseni na nový hřbitov. Rakve (tři malé a jednu velkou) obsahuje jen hrobka s kovovými kruhy.

Nad hlavním oltářem visí obraz patrona kostela sv. Jakuba staršího z 18. století od neznámého mistra. Sochy andělů po stranách pozlaceného svatostánku i sochy andělů přidržujících oltářní obraz jsou dřevěné, polychromované. Po stranách hlavního oltáře jsou dva obrazy, zřejmě německého mistra. Obrazy nesou manýristické rysy. Představují sv. Petra a Pavla. Jsou malované na dřevě. Po stranách oltáře visí dva vzácné relikviáře (baroko) dřevěné, zlacené, bohatě vyřezávané. Obsahují relikvie dnes málo známých svatých. Je raritou, že však obsahují i relikvii dnes oblíbeného svatého Valentýna, patrona všech zamilovaných. V roce 2005 byly relikviáře restaurovány restaurátorkou Trizuljakovou. U oltáře vlevo stojí socha sv. Josefa, pochází z roku 1880. Napravo se nachází obraz Svaté rodiny, stylem malby podobný obrazu nad oltářem i obrazu sv. Jana Nepomuckého.

Kazatelna, která je přístupná ze sakristie, je dřevěná, barevně mramorovaná, ve stejném tónu jako tři postranní oltáře. Řezby jsou zlacené. Postranní oltář vlevo je zasvěcený Božskému Srdci. Je rovněž z druhé třetiny 18. století. Socha Božského Srdce je z roku 1880, stejně jako postava Panny Marie Lurdské na oltáři protějším. Po stranách oltáře stojí překrásné sochy. Vlevo socha sv. Augustina, postava s kotlíkem u nohou je sv. Vít. Všechny sochy jsou dřevěné, polychromované. Oltáře jsou dřevěné, mramorované, se zlatými korintskými hlavicemi. Po stranách oltáře věnovaného Panně Marii Lurdské je socha sv. Prokopa. V roce 1951 byl k jeho nohám vyřezán malý drak, který je atributem sv. Magnuse, původně mnicha, později misionáře v Alsasku. Nalevo stojí sv. Vojtěch. Všechny oltáře jsou doplněny postavičkami andělků. V nohách Panny Marie je malá skříňka s Pražským Jezulátkem. Je z roku 1943 a věnovali je rodiče Urbanovi z Kracovic jako dík za záchranu své dcery. Oltář vpravo blíže vchodu je věnován sv. Janu

Nepomuckému. Obraz sv. Jana je od neznámého autora ze stejného období jako většina zařízení kostela. Na obraze je sv. Jan Nepomucký, přenášený po své mučednické smrti do nebe. Andělci okolo drží jako relikvii a symbol mlčenlivosti jeho jazyk. Křtitelnice je rovněž z 18. století. Nádoba křtitelnice je z hnědého mramoru. Má osmiboké dřevěné víko na kterém jsou postavy evangelistů a biskupů. Vrchol zdobí zmrtvýchvstalý Kristus. Uvnitř je zpodobněn sv. Jan Křtitel, který křtí Pána Ježíše v Jordánu. Naproti křtitelnice na stěně je veliký kříž. Kříž i tělo Krista jsou ze dřeva, v nohách Spasitele je malý plačící andělek. Nad zpodobnění místností visí obraz sv. Walburgy.

V roce 1880 byla obnovena křížová cesta a téhož roku zakoupen velký kostelní lustr. Křížová cesta byla v roce 2005 znovu restaurovaná. Při vchodu do kostela je kroupenka z hnědého mramoru, stejného jako křtitelnice. Po stranách blízko vchodu jsou dvě sošky. Nalevo je svatý Juda Tadeáš, napravo sv. Terezie z Lisieux. Obě sošky jsou dřevěné, pořízené kolem roku 1950. Autorem je novoříšský rodák, řezbář František Moštěk. Sochy byly barevně polychromované v restaurátorské dílně bratří Kotrbů na Petrově v Brně.

Věž kostela byla původně středověká, přestavěna v roce 1597 jako pozdně renesanční. Na věžní fasádě jsou renesanční sgrafita. Rohy věže zdobí renesanční bosáže. Pod ciferníkem na jižní straně vidíme sluneční hodiny, pravděpodobně z předrenesanční doby, a několik fragmentů renesančních sgrafit.

V roce 2007 - 2008 prochází věž kostela opravou střechy a renovací omítek.

O zvony přišla Stařeč ve válečných letech první i druhé světové války, stejně jako jiné obce. Poslední zvony ulila zvonařská huť rodu Dytrychů z Brodku u Přerova. Větší zvon "sv. Jakub" má váhu 850 kg a je na něm výjev stětí sv. Jakuba, patrona našeho kostela. Menší zvon nese jméno tehdy ještě blahoslaveného Jana Sarkandera. Váží 530 kg a je na něm reliéf znázorňující jeho mučení. Vysvěcení těchto zvonů se konalo 17. srpna 1985. Ve věži je také malý zvon - umíráček, datovaný rokem 1577. V báni věže je ještě menší zvon z 19. století (15kg) a cimbál (120kg), které slouží pro bití hodin.

Farní budova je pozdně barokní, s mansardovou střechou. Za zmínku stojí všechny původní dveře, kované barokní mříže, krásný kříž s dřevěným korpusem a část původního nábytku. Dva obrazy hraběte a hraběnky Chorynských ze Sádku maloval Václav Hartmann ze slavné rodiny třebíčských betlémářů. Rovněž je zde podobizna P. Jana Stauda, zakladatele farní kroniky.